

HAKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 16243
Tarih : 05.02.2026

40518

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat KURUM tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 05.02.2026

Zeynep ODUNCU KUTEVİ

Batman Milletvekili

6 Şubat 2023 tarihinde yaşanan ve on binlerce yurttaşımızın yaşamını yitirdiği depremlerin üzerinden üç yıl geçmiş olmasına rağmen, bölge halkı iktidarın "yara sarma" vaatlerinin gölgesinde sistematik bir belirsizliğe ve mülksüzleştirme politikalarına mahkûm edilmiştir. Depremi ilk gününden itibaren ortaya çıkan koordinasyonsuzluk, bugün yerini planlı bir "mekânsal adaletsizliğe" bırakmıştır.

Bakanlık eliyle yürütülen bu süreç; depremi bir felaketten ziyade, sermaye aktarımı için bir fırsata dönüştürme pratiği sergilemektedir. Özellikle 6306 sayılı kanunda yapılan değişikliklerle hayata geçirilen "Rezerv Alan" ilanları, yurttaşların en temel hakkı olan mülkiyet hakkını gasbetmekte; Hatay'dan Adıyaman'a kadar kentlerin tarihsel, kültürel ve demografik

yapısını "kentsel dönüşüm" adı altında tasfiye etmektedir. Kentin gerçek sahipleri olan yerel halk, meslek odaları ve sivil toplum bileşenleri karar alma süreçlerinden dışlanarak, kentler hafızasız ve kimliksiz birer şantiyeye dönüştürülmektedir.

Öte yandan, ekolojik yıkım bölgede ikinci bir felaket olarak sürmektedir. Kontrolsüz enkaz kaldırma çalışmaları, asbestli tozlar ve zehirli atıkların tarım arazilerine, su havzalarına dökülmesi; bölge halkının geleceğini kanser ve kronik hastalıklar kısıpına almıştır. Sosyal devlet ilkesinin gereği olan "ücretsiz ve güvenli barınma hakkı" ihlal edilmiş, barınma sorunu bir "borçlandırma" mekanizmasına evrilmiştir.

Bu bağlamda,

- 1- Depremi ardından bizzat Cumhurbaşkanı ve Bakanlığınız tarafından verilen "bir yıl içinde tüm konutlar teslim edilecek" sözü, bugün itibarıyla yüzde kaç oranında gerçekleşmiştir? Kaç bin depremzede halen kış koşullarında, "geçici" denilen konteynerlarda yaşamaya zorlanmaktadır?
- 2- Depremi üzerinden geçen üç yıla rağmen, bölgede halen konteyner kentlerde ve geçici barınma alanlarında yaşamını sürdüren yurttaş sayısı kaçtır? Bu yurttaşların kalıcı konutlarına geçişi için öngörülen net tarih nedir?
- 3- Deprem bölgesindeki inşaat ve altyapı ihaleleri hangi usulle (pazarlık/açık ihale) yapılmıştır? Bu ihalelerin toplam tutarı nedir ve en büyük payı alan ilk 5 şirket hangisidir?
- 4- Deprem bölgesinde gelişigüzel dökülen molozlardan kaynaklı havada asılı asbest oranını ölçen istasyon sayısı kaçtır? Bu veriler kamuoyu ile neden şeffaf paylaşılmamaktadır?
- 5- Bölgede artan solunum yolu hastalıkları ve kanser vakaları ile kontrolsüz döküm sahaları arasındaki korelasyona dair bir inceleme başlatılmış mıdır?
- 6- Enkaz döküm alanlarının tarım arazilerine, sulak alanlara ve yerleşim yerlerine yakınlığı nedeniyle oluşan ekolojik tahribata dair Bakanlığınızın bir çalışması var mıdır?
- 7- Başta Hatay olmak üzere, tarihi ve kadim kent merkezlerinin planlaması yapılırken o kentlerin özgün dokusu, inanç merkezleri ve çok kültürlü yapısı neden yok

sayılmaktadır? Şehirlerin hafızasını silerek "tek tip" TOKİ estetiğine mahkûm etmek Bakanlığınızın bilinçli bir politikası mıdır?

- 8- Engelli depremzedelerin yeni inşa edilen konutlara ve şehir altyapısına erişimi konusunda "erişilebilirlik" standartları ne ölçüde uygulanmaktadır?
- 9- Hak sahiplerine teslim edilen veya edilecek olan konutların maliyet hesaplamaları neye göre yapılmaktadır? Ücretsiz barınma hakkı kapsamında olması gereken afet konutları için depremzedelere uygulanan geri ödeme planları ve faiz oranları sosyal devlet ilkesiyle bağdaşmakta mıdır?